

ÇEVRE YÖNETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

EGZoz GAZI EMİSYONU KONTROLÜ YÖNETMELİĞİ

Mevzuat

1 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
Madde 103 ve 104

2872 Sayılı Çevre Kanunu
Madde 20 ve Ek Madde 4

Egzoz Gazı Emisyonu Kontrolü Yönetmeliği
RG: 11.03.2017 / 30004 — Deđişiklik: 23.04.2021 / 31463

Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi

CUMHURBAŞKANLIĞI TEŞKİLATI HAKKINDA CUMHURBAŞKANLIĞI KARARNAMESİ

Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin Sayısı : 1
Yayımlandığı Resmî Gazetenin Tarihi – Sayısı : 10/7/2018 – 30474

Madde 103 (Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü)

Motorlu kara taşıtlarının egzoz emisyonlarının kontrolü için **idari, mali ve teknik** usul ve esaslar ile **standartları** belirlemek.

Madde 104 (Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü)

Motorlu kara taşıtlarının egzoz emisyonlarının belirlenen standartlara uygunluğunu **belgelemek, izlemek ve denetlemek.**

Çevre Kanunu

Çevre Kanunu Ek-4'üncü Maddesi

Motorlu taşıt sahipleri, egzoz emisyonlarının yönetmelikle belirlenen standartlara uygunluğunu belgelemek üzere **egzoz emisyon ölçümü yaptırmak zorundadırlar**. Trafikte seyreden taşıtların egzoz emisyon ölçümleri ve standartları ile ilgili usûl ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak **yönetmelikle** belirlenir.

Çevre Kanunu 20 (a) Maddesi – İdari Para Cezaları

- 1)Egzoz gazı emisyon **ölçümü yaptırmayan** motorlu taşıt sahiplerine **17.957 TL**, yönetmeliklerle belirlenen **standartlara aykırı** emisyona sebep olması durumunda motorlu taşıt sahibine **35.936 TL**
- 2)Emisyon **kontrol sistemleri** çalışmayan/devre dışı bırakılan motorlu taşıt sahibine **17.957 TL**
- 3)Tekniğine ve belirlenen **kurallara aykırı ölçüm** yapanlara **71.879 TL**
- 4)Belgelerde **tahrifat** yapanlara ve/veya **sahte belge düzenleyenlere** diğer kanunlarda yazılı yaptırımlar saklı kalmak üzere **143.791 TL**

Egzoz Gazı Emisyonu Kontrolü Yönetmeliği

1

**Amaç, Kapsam,
Dayanak, Tanımlar**
Md. 1-4

2

**Ölçümlere İlişkin
Hükümleri**
Md. 5-8

3

Yetki Belgesi
Md. 9

4

Ücretler
Md. 10

5

Ölçüm Cihazı
Md. 11

6

Ölçüm Personeli
Md. 12

7

**Denetim ve
Yaptırımlar**
Md. 13-14

8

**Çeşitli ve Son
Hükümler**
Md. 15-19
+ Geçici Md.

8 Bölüm • 19 Madde • 3 Geçici Madde • 2 Ek

BÖLÜM 1

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Madde 1 – 4 | Yönetmeliğin temel çerçevesi ve kavramlar

Amaç ve Kapsam

Amaç

- ▶ Egzoz gazlarının neden olduğu hava kirliliğinden canlıları ve çevreyi korumak
- ▶ Egzoz gazı kirleticilerinin azaltılmasını sağlamak
- ▶ Ölçümler yaparak kontrol etmek
- ▶ Uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemek

Kapsam

- ▶ Benzin, motorin ve gaz yakıtlı (LPG, CNG, LNG) motorlu taşıtlar
- ▶ Ölçüm istasyonlarının açılması, işletilmesi ve yetkilendirilmesi
- ▶ Cihaz, araç/gereç ve personel nitelikleri
- ▶ İşletme, çalışma ve denetlenme usul ve esasları

BÖLÜM 2

Egzoz Gazı Emisyon Ölçümlerine İlişkin Hükümler

Madde 5 – 8

Ölçüm Süreleri

Taşıt Sınıfı	İlk Ölçüm	Periyot
Hususi ve resmi otomobiller	İlk 3 yaş sonunda	Her 2 yılda bir
Diğer motorlu taşıtlar	İlk 1 yaş sonunda	Yılda bir

- **İlk Ölçüm Tarihi:** Araç tescil kayıtlarında yer alan ilk muayene geçerlilik süresi esas alınır
- **Sahipliğin Değişmesi:** Ölçüm geçerlilik süresi değişmez
- **Tadilat:** Ölçüm süresi dolmasa bile emisyonları etkileyen bir tadilat durumunda ölçüm yenilenir
- **Taşıt Sahibi Talebi:** Süre dolmasa bile talep üzerine ölçüm yenilenebilir; son ölçüm geçerlidir

İstisnalar

Cumhurbaşkanlığı

Türk Silahlı Kuvvetleri

Emniyet Genel
Müdürlüğü

Jandarma Genel
Komutanlığı

Milli İstihbarat Teşkilatı

Ölçüm Esasları

- Ölçümler kurumların kendi cihazlarıyla yapılır
- Yönetmelik ve TS 13231 usul/esaslarına uyulur
- Ölçümler Takip Sistemine kayıt edilmez
- Cihaz yoksa il müdürlüğünde veya diğer muaf kurumlarla mutabakat ile ölçüm yapılır

Ölçüme Tabi Olmayan Araçlar

İş Makineleri
Tüm iş makineleri

Traktörler
Tarım araçları

Motosikletler
2, 3, 4 tekerlekli
motosikletler ve mopetler

Elektrikli / Hibrit
Elektrikli, hibrit elektrikli
ve hidrojen yakıtlı taşıtlar

Havaalanı Araçları
Havaalanlarında bulunan
özel kullanıma haiz
plakasız taşıtlar

79

1979 Öncesi Dizel
Model yılı 1979 ve
öncesi olan dizel
motorlu taşıtlar

⚠ Bu araçlar periyodik egzoz gazı emisyon ölçümüne tabi değildir.

Ölçüm Usul ve Esasları

1

Giriş

Taşıt trafik tescil bilgileri Takip Sistemine kaydedilir

2

Görüntü Alma

Fotoğraf ve/veya sesli video kaydı + iletişim bilgileri sisteme girilir

3

Ölçüm

TS 13231 Standardına uygun usul ve esaslarla ölçüm gerçekleştirilir

4

Değerlendirme

Sonuçlar TS 13231 sınır değerlerine göre kontrol edilir

5

Raporlama

Ölçüm raporu SMS ile iletilir veya e-Devlet üzerinden erişilebilir

6

Sorumluluk

Verilerin doğruluğundan istasyon yetkilisi ve personel müştereken sorumludur

BÖLÜM 3

Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Yetki Belgesi

Madde 9 — Başvuru süreci, gerekli belgeler, fiziki şartlar ve özel durumlar

Gerekli Belgeler ve Başvuru

TS 13231 Hizmet
Yeterlilik Belgesi

İşyeri Açma ve Çalışma
Ruhsatı

Personel Eğitim
Belgeleri

Cihaz Tip Onay ve
Damgalama Belgeleri

1

Belge Hazırlığı

TS 13231 Belgesi,
ruhsat, personel
eğitim belgeleri,
cihaz tip onayı

2

İl Müd. Başvuru

Belgelerin aslı veya
onaylı sureti ile
müracaat

3

Belge Kontrolü

Doğruluk kontrolü
ve e-Devlet teyidi

4

Yerinde İnceleme

Fiziki şartların
denetimi

5

Yetki Belgesi

Ücret sonrası 15
gün içinde (3 yıl
sürelili)

Önemli Hususlar

Süre Yenileme

Yetki belgesi 3 yıl süreli. Süresi bitince şartlara uygunluk teyidi ile bedeli karşılığında yenilenir.

İsim Değişikliği / Devir

Mahkeme kararı dahil isim değişikliği, satış, kiralama, devir hallerinde yeni belge düzenlenir.

Adres Değişikliği

Yetki belgesi sadece belirtilen adresteki istasyon için geçerli. Taşınma halinde yeni belge gerekir.

Kaybolma / Tahrip

Belge kaybolma veya tahrip durumunda aynı tarih ve sayı ile yeniden düzenlenir, ücret alınmaz.

Seyyar İstasyonlar

Araç muayene istasyonuna bağlı seyyar istasyonlar il müdürlüğünce ayrıca yetkilendirilir.

Geçici Ruhsat

Geçici işyeri ruhsatı yenilenmezse yetki belgesi ruhsat süresi sonunda iptal edilir.

BÖLÜM 4

Ücretler

Madde 10 — Ölçüm ve yetki belgesi ücretleri, kota mekanizması, iade işlemleri

Ücretler

Ücret Akışı

1. Bakanlık her Aralık ayında ücret belirler
2. İstasyon yetkilisi peşin ödeme yapar
3. Referans numarası ile kota yükleme
4. Kota yetersizse ölçüm otomatik durdurulur

Yıl sonunda kalan kotalar yeni ücretlerle otomatik hesaplanır.

Önemli Kurallar

- Ölçüm ücreti peşin ödenir, ödenmeden ölçüme başlanmaz
- Olumsuz sonuç: aynı istasyonda 1 ay içinde 1 ücretsiz tekrar
- Başka istasyonda yeniden ücret ödenir
- Çift yakıtlı taşıtlarda tek ücret alınır
- Farklı ücret talep etmek yasaktır
- Faaliyet sonu/iptal: kullanılmamış kota bedeli iade edilir

BÖLÜM 5

Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Cihazı

Madde 11 – Cihaz kriterleri, tip onayı, muayene ve denetim

Cihaz Kriterleri ve Kullanım Şartları

Teknik Uygunluk

- Bakanlıkça belirlenen esaslara uygun
- TS 13231 Standardına uygun
- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı mevzuatına uygun

Muayene ve Damga

- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca belirlenen kurallar kapsamında muayene

Denetim ve Yasaklar

- Bakanlık/il müdürlüğü kendi cihazları ile denetim yapabilir
- Cihaz sadece yetki belgeli istasyonda
- İstasyon dışında ölçüm yasak

BÖLÜM 6

Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Personeli

Madde 12 – Kriterler ve çalışma esasları

Personel Nitelikleri ve Eğitim

1

Mesleki/Teknik Lise

Motor teknolojisi, makine, elektrik, elektronik, kimya, soğutma, tesisat bölümlerinden mezun

2

Yüksekokullar

Mesleki ve teknik eğitim veren bölümlerden mezun

3

Lise + Belge

En az lise mezunu + MEB ustalık veya 4. seviye mesleki yeterlilik belgesi

4

Ustalık

3308 sayılı Kanun kapsamında meslek kursu + yetkili/özel serviste 5 yıl deneyim (SGK belge)

Çalışma Koşulları

- Her istasyonda en az **1 istasyon yetkilisi**
- En az **2 ölçüm personeli** zorunlu
- Seyyar istasyonda da ayrıca 2 personel
- Personel 1'e düşerse: 1 ay süre

Kurs Bitirme Belgesi

Tüm personel egzoz gazı emisyon ölçümü konusunda eğitim almalı ve MEB onaylı kurs bitirme belgesi ile belgelemeli.

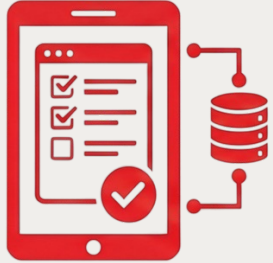
BÖLÜM 7

Denetim ve Yaptırımlar

Madde 13 ve 14 – Taşıtların ve istasyonların denetimi

Taşıtların Denetimi

Egzoz Sistemi

İl müdürlüğü personeli Takip Sistemi üzerinden plaka veya şasi numarası ile sorgulama yapar.

EGEDES

Egzoz Elektronik Denetleme Sistemi ile sabit veya seyir halinde denetim.

Trafik Kolluğu

Trafik kolluğu denetim noktalarında, kolluk ve il müdürlüğü personeli birlikte

Önemli: Trafik kolluğu olmadan karayolunda araç durdurularak denetim yapılamaz.

Yaptırımlar

a)

Geçerli Ölçüm Yok (Sistem)

Takip Sistemi üzerinden geçerli egzoz gazı emisyon ölçümü bulunmayan taşıtların tespit edilmesi

b)

Geçerli Ölçüm Yok (EGEDES)

EGEDES üzerinden geçerli egzoz gazı emisyon ölçümü bulunmayan taşıtların tespit edilmesi

c)

Sınır Değerlere Aykırılık

Geçerli ölçümü olmayan taşıtların emisyon sonuçlarının TS 13231 sınır değerlerine aykırı olması

ç)

Emisyon Kontrol Sistemi Uygunsuz

Geçerli ölçümü bulunsa bile imalattaki emisyon kontrol sisteminin standartlara uygun olmaması

Sonuç: Sistem üzerinden Denetim Tutanağı düzenlenir + 2872 sayılı Kanun Md.20/1-a idari para cezası uygulanır.

Trafik Kolluğu Denetimi: Tespit tarihi, saati, adresi ile taşıtların plakası, şasi numarası resmi yazı ile il müdürlüğüne bildirilir.

Yoğun Dumana Sebep Olan Araçlar

1

Tespit

Geçerli ölçüm var ama sınır değerlere aykırı

2

İptal + Süre

Mevcut ölçüm iptal edilir, 7 gün yenileme süresi

3

Olumsuz Sonuç

Md.8/5'e göre ek 7 gün daha süre verilir

4

Yaptırım

Tutanak + idari para cezası (Kanun Md.20/1-a)

İstasyonların Denetimi

Bakanlık / İl Müdürlükleri

- Yönetmelik hükümleri kapsamında denetler.
- Denetimler, Egzoz Gazı Emisyon Ölçümü Takip Sistemi üzerinden ve/veya yerinde inceleme şeklinde gerçekleştirilir.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

- Egzoz gazı emisyon ölçüm cihazlarını denetler.

Türk Standardları Enstitüsü

- TS 13231 Standardına uygunluğu denetler.

Dış Kurum Denetimleri

Türk Standardları Enstitüsü (TSE)

- TS 13231 Standardına uygunluk denetimi
- Uygunsuz/belgesi iptal edilen istasyonlar il müdürlüğüne bildirilir

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

- Cihaz uygunluk denetimi yapar
- Men edilen cihaz bilgileri (marka, model, seri no) ile istasyon bilgisi il müdürlüğüne bildirilir

Süreç: Tespit → Bildirim → Ölçüm durdurma → Düzeltme → Ceza ödeme → Yeniden izin

Ortak Yaptırım (Fıkra 3)

2872 sayılı Kanun Md.20/1-a idari para cezası + Uygunsuzluk giderildikten ve ceza ödendikten sonra ölçüme yeniden izin

Kritik Düzeyli İhlaller

— Sahte Ölçüm (Fıkra 5)

- Ölçüm yapılmadan yapılmış gibi gösterilmesi
- × Yetki belgesi kalıcı iptal
- × Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusu
- × İdari para cezası (Md.20/1-a)
- × Personel başka istasyonda çalışamaz

— Bilgi Kötüye Kullanımı (Fıkra 6)

- Taşıt/kişi bilgilerinin başka amaçla kullanılması veya yetkisiz sorgulama
- × Yetki belgesi kalıcı iptal
- × Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusu
- × İdari para cezası (Md.20/1-a)
- × Personel başka istasyonda çalışamaz

⚠ EN AĞIR YAPTIRIM: Bir daha yenilenmemek üzere iptal + suç duyurusu

Dikkat: Bu iki ihlal türünde kademeli yaptırım yoktur – doğrudan kalıcı iptal uygulanır.

Kademeli Yaptırımlar - Ağır Düzeyli İhlaller (Fıkra 7)

İhlal Türleri

- Cihazlara emisyon sonuçlarını etkileyecek müdahale
- Katalitik dönüştürücülü taşıtın yanlış ölçülmesi
- Çift yakıtlı taşıtta tek yakıta göre ölçüm
- Dizel taşıtta gaza basılmadan ölçüm
- Ölçüm hortumunun standartlara aykırı olması
- Olumsuz taşıta geçici emisyon azaltıcı yöntem uygulanması
- Farklı ücret alınması veya farklı adreste ölçüm

1. Tespit

1 ay geçici faaliyet durdurma

2. Tespit

Yetki belgesi iptal + 6 ay yenilenmez

3. Tespit

Kalıcı iptal – bir daha yenilenmez

Her tespit: 2872 sayılı Kanun Md.20/1-a idari para cezası | Fiil tekrarlarında Md.23 uygulanır

Önemli: Para cezası ödendiğine ilişkin belge il müdürlüğüne ibraz edilmeden istasyonun faaliyetine başlamasına izin verilmez.

Kademeli Yaptırımlar - Orta Düzeyli İhlaller (Fıkra 8)

İhlal Türleri

- Fotoğraf/video kayıtları kriterlere uygun değil
- Gerekli ekipmanlar olmadan ölçüm yapılması
- Sistem yetkilerinin başkalarına kullandırılması
- İptal edilen belge bildirilmeden ölçüme devam
- Personel sayısı/nitelik şartlarına uyulmaması
- Sorgu sonrası ölçüm yapılmaması / yanlış bilgi girişi

1. Tespit

Geçici faaliyet durdurma

2. Tespit

Yetki belgesi iptal + 3 ay yenilenmez

3. Tespit

Yetki belgesi iptal + 1 yıl yenilenmez

Her tespitte: 2872 sayılı Kanun Md.20/1-a idari para cezası | Fiil tekrarlarında Md.23 uygulanır

Önemli: Para cezası ödendiğine ilişkin belge il müdürlüğüne ibraz edilmeden istasyonun faaliyetine başlamasına izin verilmez.

Hafif Düzeyli İhlaller (Fıkra 9)

İhlal Türleri

- Yetkili istasyon tabelası asılmaması
- Ölçüm bedelinin görülür yerde olmaması
- TS 13231 Ek-A asılmaması
- Yetki belgesinin asılmaması
- Kamera kayıt uyarısı asılmaması
- Diğer yönetmelik yükümlülüklerine aykırılık

Tespit: 2872 sayılı Kanun Md.20/1-a idari para cezası | Fiil tekrarlarında Md.23 uygulanır

Önemli: Para cezası ödendiğine ilişkin belge il müdürlüğüne ibraz edilmeden istasyonun faaliyetine başlamasına izin verilmez.

ÇEVRE YÖNETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TEŞEKKÜRLER

Hasan EGE

Çevre ve Şehircilik Uzmanı

hasan.ege@csb.gov.tr / 3172

